

УДК 808.3-55.01:800.2/24

К. А. Качайло

БОТАНІЧНІ НАЗВИ НА -ОК У КОНФІКСАЛЬНІЙ ПІДСИСТЕМІ УКРАЇНСЬКОГО ІМЕННИКА

Качайло К. А. Ботанічні назви на -ок у конфіксальній підсистемі українського іменника.

У статті розглянуто особливості словотвірної структури і семантики ботанічних назв на -ок та з'ясовано їх місце в конфіксальній підсистемі українського іменника. Вивчено активність конфіксів, зокрема формантів з постпозитивним компонентом -ок, у процесі творення найменувань рослин.

Ключові слова: конфікс, словотвірна структура, фітонім.

Качайло К. А. Ботанические названия на -ок в конфиксальной подсистеме украинского имени существительного.

В статье рассмотрены особенности словообразовательной структуры и семантики ботанических названий на -ок и установлено их место в конфиксальной подсистеме украинского имени существительного. Изучена активность конфиксов, конкретно формантов с постпозитивным компонентом -ок, в процессе образования наименований растений.

Ключевые слова: конфикс, словообразовательная структура, фитоним.

Kachaylo K. A. Botanical names on -ok in the confixes subsystem of the Ukrainian nouns.

The features derivational structure and semantics of botanical names on -ok were reviewed in the article and their place in the confixes subsystem of the Ukrainian nouns was determined. The activity of confixes was leant, specifically formants with the postpositive component -ok in the formation process of the botanical names.

Key words: confixes, derivation structure, fiton.

Назви рослин належать до найбільших і найдавніших пластів лексики української мови. Вони неоднорідні за сферою вживання. Досить чітко на сьогодні виділяються дві основні, тісно взаємопов'язані групи: діалектні і літературні найменування рослин, які містять певні фонетичні, словотвірні та морфологічні особливості. Це викликає до них інтерес з боку дослідників мови, які й вивчають фітоніми в різних аспектах. Відомі праці таких учених, як: В. Л. Карпова, Т. Я. Марченко, Л. Москаленко, І. В. Сабадош, Л. О. Симоненко, Л. Д. Фроляк та інші. Оскільки назви рослин, маючи різноманітну словотвірну структуру та специфічну семантику, включають і конфіксальні деривати, на нашу думку, є доречним вивчення таких ботанічних найменувань.

Мета роботи – з'ясувати особливості словотвірної структури і семантики ботанічних назв на *-ок* та їх місце в конфіксальній підсистемі українського іменника.

Як зазначено в сучасній науковій літературі, “конфіксальні найменування рослин, за даними реконструкцій, були в праслов'янській мові (**nedotyka* “рослина *Impatiens noli me tangere*”, **отань* “бот. *Inula L.*; дивина чорна”, **sněť* (**sněť*) “бот. сажка”, **šadbra* “назва рослини; шлях, дорога” **obbabъkъ* “гриб підберезник”, **medjъrstъnica* / **medjъrstъnica* “нагноєння між пальцями; рослина *Trifolium lupanaster L.*”). У давній руськоукраїнській мові ботанічних номенів зафіксовано небагато: *пародникъ* “кислий, недозрілий плід”, *озимица* “озимий хліб, озимі посіви”. Середньоукраїнські пам'ятки також документують невелику кількість назв рослин: *припоутникъ* “лікарська рослина — подорожник”, *подорожникъ*, *пародокъ* “кислий, незрілий плід або відросток”, *озимина*. У новій українській мові ботанічні найменування, утворені конфіксальним способом, фіксуються значно частіше” [1, с. 362].

За даними нашого дослідження, конфіксальні ботанічні назви на *-ок* наявні в пам'ятках з XVII століття, і в подальшому їх нараховується небагато (близько сорока іменників). До утворення назв рослин та їх частин, а також грибів залучено більше десяти конфіксів з другим компонентом *-ок*, а саме: *під-...-ок*, *полу-...-ок*, *при-...-ок*, *о-...-ок*, *па-...-ок*, *по-...-ок*, *від-...-ок*, *су-...-ок*, *на-...-ок*, *про-...-ок*, *роз-...-ок*.

Із формантом *під-...-ок* наявні номени рослин за місцем, де вони ростуть, зокрема під тим, що названо вивідним словом: *підлісок* (1874 Рогович 157; 2005 СГГ 139) “лісова фіалка або духмяна фіалка”; *піддубок* (Гр III 165; 1924 Кр I 344) “вид грибів, які ростуть у дібровах” або “піддубник” (СУМ VI 425); *під'ясинок* (1928 Бот 243) “вид пахучої рослини, яка росте під кущем і подібна до ясмина”; *підгрибок* (1965 ГорбачРоманів 70) “гриб моховик”; *підсмерічок* (1984 О II 71) “вид грибів, які ростуть біля смерек”; *підгруздок* (СУМ VI 420) “їстівний гриб, схожий на груздь”; *підлісок* (СУМ VI 450) “кущі та зовсім молоді дерева, що ростуть у нижньому ярусі, у нижній частині лісу”; *підтравок* (СУМ VI 516) “невисока трава, що росте серед вищої частини травостою, рідше серед злаків”; *підпеньок* (2000 СЗГ II 50) “опеньок”, *пітпінок* (2003 УГР 683) та *пітпеньок* (2005 СГГ 140).

Порівняймо найменування рослин, які утворені за допомогою інших конфіксів та мають таке ж словотвірне значення. За допомогою морфеми *під-...-ник*, на думку сучасних вчених, утворилися фітоніми *підлистник* “копитняк європейський”, *підорішник* та *підгорішник* “копитняк”, *підсніжник*, *підсонічник* “соняшник”, *підтинник*, *підбережник*, *піддубрівник* “айстра степова”, *підгайник* “кінський часник черешковий”, *підлесник* “копитняк європейський”, *підгорошник* “вероніка колосиста” тощо [1, с. 214]. Окрему підгрупу складають мікологічні назви: *підолішник*,

підолишник та *подолешник* “гриб, що росте під ольхою”, *піддубник* та *піддубеньник* “їстівний гриб, схожий на боровик”, *підосинник* “гриб, що росте під осикою”, *підберезник* “один із їстівних грибів із бурюю шапінкою та білим м’якушем, що росте переважно в березових лісах”, *підсливник* “їстівний гриб, який росте переважно під фруктовими деревами”, *підлісник* “гриб, що росте під лісом”, *підтопілник* “гриб, що росте під тополею; їстівний з коричнево-червоною шапочкою” та ін. [1, с. 214-215]. Формант *під-...-ень* також бере участь у творенні відіменникових назв грибів: *піддубень* “гриб, що росте під дубом”, *підгруздень*, *підлистен* [1, с. 339]. Цікавими за семантикою є деривати із конфіксом *під-...-(н)иця*: *підкрапивниця* “суниці зелені” [1, с. 299] та *під-...-о*: *підвишень* “гриби, що ростуть від вишнями”, *подгреб* “гриби, які ростуть під грабами” [1, с. 196].

Із кінця XIX століття спорадично засвідчуються назви рослин та їх частин, утворені за допомогою конфікса *при-...-ок*, наприклад: *припупок* (1879 Павл 902) “маленький пупок на рослині біля великого”; *прицвіток* (1927 ПТ 223) “маленький листочок, що міститься під квіткою біля цвіту”, “листок, з пазухи якого виходять квітки” (СУМ VIII 91); *прибруньок* (1931 СгТ 69) “додаткова брунька, що знаходиться біля головної”; *прикоренок* (СУМ VII 644) “частина стовбура коло кореня”, “нижня, коротка частина стовбура, спиляного чи зрубаного при корені дерева” (2004 Матіїв 19); *прилисток* (СУМ VII 659) “листоподібний паросток, що міститься біля основи листка”; *припеньок* (2000 СЗГ II 88) “опеньок”.

Описані деривати утворювалися після деяких похідних слів і паралельно з іншими конфіксальним ботанічними найменуваннями, які так само називають рослини (або їх частини), що ростуть біля чогось, позначеного твірним словом. Серед них відомі фітоніми з формантами *при-...-ник*, *при-...-ень*, *при-...-о*, *при-...-(н)иця*, наприклад: *припутник* “подорожник великий, піщаний, середній”, *прицвіточник*, *придорожник* “подорожний великий” або “цикорій”, *приболотник* “гадючний в’язолистий”, *притрутник*, *принасінник* “невеликі вирости на насінні деяких рослин”, *прибережник* “морська трава”, *приберезник* “підберезник” [1, с. 229]; *припутень* “подорожник”, *прикорень* “частина кореня або стебла трав’янистої рослини біля кореня” [1, с. 340]; *присада* “рослина”, *присторч* “гострий пеньок молодого дерева” [1, с. 189], *прибережниця* “багаторічна рослина родини злакових” [1, с. 298].

Досить пізно, за даними фактичного матеріалу, фіксуються ботанічні номени з конфіксом *о-...-ок* та назви їх частин за місцем розташування (навколо того, що назване вивідним словом): *опенокъ* (1840 Б-Н 263) “гриб, який росте біля пня, підпеньок”, *опеньок* (1918 ІвШум 83) “шапінковий базидіальний гриб з порядку гіменоміцетів родини пластинчастих, їстівний” або “їстівний гриб з жовтуватою шапінкою на тонкій високій ніжці, що звичайно росте купками на пенях та біля

коренів дерев” (СУМ V 704); *окоренок* (Гр III 49) “частина стовбура дерева від коріння до гілок”, “низ снопа без колосся” (2000 СЗГ II 12); *очашок* (1931 СгТ 66) “ботанічна назва: те у структурі квітки, що знаходиться під чашкою, прилягає до неї”.

Очевидно, доречно згадати й інші фітоніми, які утворені за допомогою різних конфіксів із препозитивною частиною *о-* та словотвірним значенням “те, що розташоване навколо або біля чогось, названого твірною основою”. Наприклад, деривати з афіксами *о-...-ник* (*опоясник* “зілля, яким уперізують мов поясом на щастя, щоб з’єднати прихильність любих собі осіб”, *омежник* “те, що росте на межі”, *оводник* “рослина, яка росте біля води”, *окривавник* “звіробій” [1, с. 244]), *о-...-ø* (*оман* “дивина чорна”, *оплавы* “водяні рослини”, *огарь* “обгорілий пеньок”, *осока*, *осіка* та *осіч* “багаторічна болотна трава родини осокових з довгими гострими листками” [1, с. 165], *озимь* “озимий хліб, який сіють восени на полях, зораних влітку”, *окіст* “шавлія ефіопська”, [1, с. 169-170]), *о-...-ина* (*озимина*, *оцвітина* “зовнішня частина квітки, що оточує тичинки й маточку”, *осмолина* “смолисте дерево”, *опашина* “отава; паша” [1, с. 304]), *о-...-()ак* (*оситняк* “багаторічна або однорічна рослина родини ситникових, схожа на очерет” [1, с. 342]).

Іменники з морфемою *на-...-ок* називають рослини та їхні частини: *накоренок* (1886 Ж 480) “відросток на корені”, “нижня, коротка частина стовбура, спиляного чи зрубаного при корені дерева” (2004 Матіїв 19); *навроток*, *навороток* (1912 Верх 253) “народна назва ранника, пижма звичайного” пов’язане з праслов’янськими основами **vert-/vort-* “повертати”, пор. сучасне *вороття* “повернення”, назва зумовлена здатністю рослини повертати, втрачена неповноголосна форма, певне, – запозичення з діалектів чеської чи словацької мови (див. ЕСУМ IV 14, 19); *намулок* (1922 Мельник 103) “рослина, що росте біля річок, ставів, на болотах, рідше на степу”; *наголоваток* (1922 Мельник 72) “будяк, волошки”.

Деривати зі словотвірним значенням “те, що розташоване на чомусь, названому твірною основою” утворюються також за допомогою конфіксів *на-...-ник*, *на-...-(н)иця*, *на-...-ка*, *на-...-ень*, *на-...-'ак*. До ботанічних найменувань належать такі: *напутник* “подорожник великий”, *насонішник* “соняшник” (тут можливий універбаційний процес: похідне могло утворитися від сполуки “рослина, що повертається на *сонячний* бік”), пор. *насонник* “соняшник” від *сонце*, з відтинанням суфіксального *-ц-*; *насонешник*, *насердник* “рослина, за допомогою якої лікуються хвороби серця”, *насмітник* “рослина, яка росте на смітнику”, *насілник* “старий огірок, який ішов на соління”, *наворотник* “рослина з властивістю допомагати щасливому поверненню додому подорожніх”, *натресник* “конюшина шарудлива”, *натошник* “м’ята перцева” [1, с. 237], *насмітниця* “рослина, що росте на смітнику”, *настеблиця* “медова трава шерстиста”

[1, с. 294-295], *наземка* “рослина, яка росте при землі” [1, с. 326], *наголоватень* “волошка” [1, с. 339], *наконешняк* “китичник” [1, с. 342].

Із XVII століття з конфіксом *па-...-ок* засвідчено найменування рослин, які не повною мірою виявляють ознаки певних видів представників флори і становлять окремий підвид: *пародокъ* (1627 БерЛекс 80) “кислий, незрілий плід або відросток” (*родъ* “природна властивість; сукупність предметів із загальними головними ознаками”); *паріпок* (1886 Ж 602) “жовтушник дрібноцвітний, свиріпка” (*ріпа* “вид рослин”); *падубок* (1952 Мельн 142) “кущ або деревце до 4 метрів височиною”; *накленок* (1994 Смик 122) “клен польовий, вид рослин із родини кленів”, *памолодок* (2000 СЗГ II 25) “пагін дерева; молода гілка”.

Відомі ще ботанічні назви, утворені за допомогою лише одного конфікса із першою частиною *па-* та матеріально невираженою постпозитивною частиною. Наприклад: *пагін* “молода гілка або стеблина рослини”, *парість*, *парость* та *парост* “молода гілка або стеблина рослини”, *патик* “тверда частина пір’їни”, *павис* “аномодон” [1, с. 191-192], *навороз* “чіпкий пагін у деяких рослин, за допомогою якого вони плетуться” від *вороза* “мотуз, шнурок”, *паросль* “молодий ліс”, *пасердя* “серцевина, внутрішня частина стовбура дерева”, *пазельень* та *памолодь* “молоді пагони; поросль молодих дерев”, *палуза*, *палюза* “довга тонка гілка верби або іншого дерева” (*лоза*, *лозина*) [1, с. 192-193].

Із формантом *за-...-ок* зафіксовано найменування рослин, які за деякими ознаками подібні до тих, що називає твірна основа: *закомелок* (1879 Павл 259) “рослина з виду камелій”; *завербок* (1984 О I 261) “червона верба”; а також назву частини рослини: *закоренок* (1886 Ж 250; 2000 ГГ 278) “частина стовбура дерева, що розташована коло кореня”.

Порівняльний аналіз дозволяє стверджувати, що найбільше ботанічних назв серед конфіксальних утворень з препозитивною частиною *за-* з афіксом *за-...-ник*, наприклад: *заболоточник* “оман британський” (рослина росте на мокрих луках, по полях, степах, при берегах потоків, в ровах), *заграничник* та *заграницьник* “галінсога дрібноцвіта”, назва зумовлена тим, що рослина занесена з-за кордону (з Європи), куди вона потрапила на початку XIX століття з Америки; *загнітник* “пароніхія головчаста”, пов’язане з *загнітниця* “нігтьоїда, налив на пальці під нігтем” (*загнітиця* – результат видозміни форми *занігтиця* під впливом *гнітити* “давити, тиснути”); *залучник* (рослина росте коло хат, плотів, звичайний бур’ян), *завербник* “верба біла” або “кущі, місце за вербами”, *загайник* “посадка молодого лісу”, *закомірник* “шипшина”, *зашорник* “фіалка триколірна”, *задвійник* “зозулині сльози яйцелисті”, *зав’язник* “перстач прямостійний, калган” [1, с. 231-232]. Наявні також поодинокі деривати з формантами *за-...-ø* та *за-...-иця*, наприклад: *заверба* “рід рослин із породи *Salix*” [1, с. 175], *загнітиця* “скребниця аптечна” [1, с. 298].

Конфікс *про-...-ок* бере участь у творенні окремих сучасних найменувань рослин, наприклад: *пролісок* (Кв-Осн III 45) “різновид трав’янистої рослини родини лілійних з блакитними чи синіми квітками, які ростуть на лісових галявинах”; *просуренок* (1922 Мельник 89) “шафран сорокатиї, народна назва рослини” або “біла, з фіолетовими прожилками квітка, надзвичайно приємного запаху, яка розквітає раніше проліска” (2002 СУСГ 178), також *просунок* (2002 СУСГ 178) “пролісок” (*серен, сирен, сурен* “наст, обледеніла кірка на поверхні снігу, що утворюється від посилення морозу після відлиги”), пор. назву явища природи *просуренок* (1984 ДзПА 266) “іній, ожеледь”. Цікаво, що за допомогою конфікса *про-...-ка* утворюється іменник *проліска* [1, с. 329], який є паралельною назвою до *пролісок*.

За нашими даними, зрідка фіксуються пооодинокі назви рослин або їх частин з морфемами *су-...-ок* (*сурінок* (1922 Мельник 53) “рослина, яку плекають із насіння, з якого добувають олію” (*ріпа* “вид рослин”, синонім до *риній* або біла *ріпа*); *роз-...-ок* (*розкорінок* (1927 ПТ 228) “частина дерева, що знаходиться в землі і має розгалужену форму”); *по-...-ок* (*покоренок* (1886 Ж 685) “частина стовбура біля дерева”); *полу-...-ок* (*полуцвіток* (1994 Смик 133) “фіалка триколірна”).

Однак із конфіксами, які мають згадану препозитивну й іншу постпозитивну частину є досить багато ботанічних назв. Форманти *по-...-ник, по-...-(н)иця, по-...-ка, по-...-ø* наявні у найменуваннях рослин, які ростуть біля того, що названо вивідним словом: *подорожник, подоріжник* та *подорижник* “трав’яниста лікарська рослина з широким смугастим листям”, “спориш”, “мох” пор. *поранник* “подорожник” (прикладається до *рани*); *попутник* “первоцвіт весняний”, *порічник, побережник; посоняшник, посонічник, посонячник* “соняшник”; *поручейник, потайник* [1, с. 225], *поземка* “суниці лісові” [1, с. 322], *потрост* “бічні пагони на стеблі рослини”, *потрав* “отава, трава, що виросла в той же рік на місці скошеної” [1, с. 161], а також – у фітонімах, які утворені на основі зовнішньої подібності до того, що назване вивідним словом: *помолочник* “рослина, сік якої нагадує молоко”; *побородник; покоронник* “рослина, формою подібна до *корони*”; *поральник* “рослина, за формою схожа на *рало*” [1, с. 225], *повитиця* “витка без коренів, паразитична однорічна трав’яниста рослина”, пор. діалектний варіант *повитниця* “те саме” від *витися* або *повитися* [1, с. 296].

Кілька дериватів містять у словотвірній структурі конфікси *су-...-ја, су-...-ø, су-...-ник*, наприклад: *супліддя* “зрослі між собою плоди, кожний з яких утворився з окремої квітки щільного суцвіття”, *суцвіття* “квітконосне стебло разом із пуп’янками і квітками, зібраними у вигляді китиці, парасольки, кошика, колоса” [1, с. 144], *сумісь, суміш* “мішаний ліс”, *суволока* “різновид бур’яну; пирій” [1, с. 178], *суягідник* “шовковиця” [1, с. 222]. Неповноту вияву названої твірним словом ознаки ілюструє

сучасний ботанічний номен *полуцвітка*, утворений за допомогою конфікса *полу-...-ка* [1, с. 327].

Варто зазначити, що частина конфіксальних найменувань рослин утворена за допомогою цілого ряду словотвірних засобів, які по-різному виявляють свою продуктивність. На думку сучасних вчених, активними виявились конфікси *без-...-ник*, *без-...-ø*, *без-...-(н)иця*, *без-...-ка*, *не-...-ø*, *не-...-ка*, про що свідчать такі деривати, як: *без'язичник* “заспокійливе зілля”; *безслинник* “паслін чорний”; *безсмертник* “рослина, яка, засихаючи, довго зберігає вигляд свіжих квітів”; *безвершник* “талабан польовий”; *безвременник* “пізньоцвіт осінній”; *безщитник* “рід папоротей з родини багатоніжкових”; *безлистник* “агалик – трава гірська” [1, с. 220]; *безлисть* “хвощ”, *безцвѣтъ* [1, с. 205]; *безплідниця* “рослина, яка не плодоносить”, *безстидниця* “суничник дрібноплодий” [1, с. 297]; *безсмертка* “те саме, що безсмертник”; *безкорінка* “сальвінія плаваюча” [1, с. 328]; *нежар*, *нежерь*, *нежир* “торішня трава, нез’їдена худобою, яка перезимувала на пні”; *нелень*, *нелинь* “дуб, з якого на зиму не опадає листя”; *недогін*, *нидогони* “поодинокі рослини, що відстали у своєму розвитку від загального масиву”; *некіс* “некошена смуга трави або збіжжя”; *незахват* “те саме”; *негин* “кукіль”; *неруш*; *недотика*, *недотрога*, *недоступ* “тамус звичайний”; *нелин* “кукіль звичайний”, *нетронь* “нетреба колюча” [1, с. 154]; *незабудка*, *низабутька* “трав’яниста рослина з дрібними блакитними; *невійка* “трясучка середня” [1, с. 323-324].

Решта формантів є непродуктивними й виокремлюється у поодиноких прикладах: *преріс* “молоді пагони на місці зрізаних чи зрубаних”, *престурч* “гострий пенечок молодого дерева” [1, с. 188]; *переполох* “валеріана лікарська”, *перелаз* “переступень білий”, *перерва* верболіззя лучне; цикорій дикий” [1, с. 201]; *од’ядник* “рослина, яка нейтралізує отруту”, *откашльник* “рослина, за допомогою якої лікують кашель” [1, с. 246]; *переліска* “лісова багаторічна трав’яна рослина з блакитними квітами” [1, с. 328]; *меживузля* та *міжвузля* “частина стебла між двома вузлами – місце прикріплення листя, а також пагінців, коренів” [1, с. 137].

Таким чином, ботанічні найменування, утворені конфіксальним способом, формують групу назв лікарських рослин, найменувань рослин за місцем їхнього розташування, конфіксальних назв грибів, а також назви дерев, кущів та їхніх частин. За даними фактичного матеріалу, ботанічні назви на *-ок* мають особливу семантику та словотвірну структуру і займають окреме місце у конфіксальній підсистемі українського іменника.

Список використаних джерел

БерЛекс	Лексикон словеноросійський Памви Беринди / Підгот. тексту і вступ. стаття В. В. Німчука : Надрук. з вид. 1627 р. фотомех. способом. – К. : Вид-во АН УРСР, 1961. – XL, 272 с.
Б-Н	Білецький-Носенко П. Словник української мови / П. Білецький-Носенко [підгот. до вид. В. В. Німчук]. – К. : Наукова думка, – 1966. – 423 с.
Бот	Словник ботанічної номенклатури /Проект/. – К., 1928. – 313 с.

Верх	Верхратський І. Знадоба до пізнання угорсько-руських говорів / І. Верхратський // Записки наукового товариства ім. Т. Шевченка. – 1899. – Т. 27-30; 1901. – Т. 40, 44; 1902. – Т. 45.
ГГ	Гуцульські говірки. Лінгвістичні та етнолінгвістичні дослідження / Відп. ред. Закревська Я. В. – Львів, 2000. – 364 с.
ГорбачРоманів	Горбач О. Північно-наддністрянська говірка й діалектний словник с. Романів Львівської обл. / О. Горбач. – Мюнхен, 1965. – 103 с.
Гр	Словарь української мови. Зібрала редакція журналу "Киевская старина" / Упорядкував з дод. власного матеріалу Б. Грінченко. – Т. 1–4. – К., 1907-1909.
ДзПА	Дзензелівський Й. О. Програма для збирання матеріалів до лексичного атласу української мови / Й. О. Дзензелівський. – К., 1984. – 308 с.
ЕСУМ	Етимологічний словник української мови / За ред. Л. С. Мельничука : у 7-и т. – Т. 1–5. – К. : Наукова думка, 1982-2006.
Ж	Желеховский Е. Малорусско-німецкий словарь / Е. Желеховский. – Т. 1–2. – Львів, 1886. – 1117 с.
ІвШ	Іваницький С. Російсько-український словник / С. Іваницький, І. Шумлянський : у 2-х т. – Липськ-Харків, 1925.
Кв-Осн	Словник мови творів Г. Квітки-Основ'яненка : у 3-х т. – Харків : ХДУ, 1978-1979. – Т. 1–3.
Кр	Російсько-український словник правничої мови / Гол. ред. А. Ю.Кримський. – К., 1926. – 228 с.
Матіїв	Матіїв М. Д. Методичні поради і матеріали для діалектологічної практики студентів-філологів / М. Д. Матіїв. – Сімферополь : Доля, 2004. – 79 с.
Мельн	Мельничук О. С. Словник специфічної говірки села Писарівки (Кодимського району Одеської області) / О. С. Мельничук // Лексикографічний бюлетень. – Вип. 2. – К. : Вид-во АН УРСР, 1952. – С. 67–98.
Мельник	Мельник М. Українська номенклатура висших рослин / М. Мельник. – Львів, 1922. – 250 с.
О	Онишкевич М. Й. Словник бойківських говірок / М. Й. Онишкевич. – Ч. 1-2. К., 1984.
Павл	Павловський А. Грамматика малороссійскаго нарѣчія. Краткій малороссійскій словарь / А. Павловскій. – СПб, 1818. – 114 с.
ПТ	Словник природничої термінології. – К., 1927. – 262 с.
Рогович	Рогович А. С. Опыт словаря народных названий растений / А. С. Рогович. – К., 1874. – 59 с.
СГГ	Піпаш Ю. О. Матеріали до словника гуцульських говірок (Косівська Поляна і Росішка Рахівського району Закарпатської області) / Ю. О. Піпаш, Б. К. Галас. – Ужгород, 2005. – 266 с.
СгТ	Сабалдир Г. О. Практичний словник сільськогосподарської термінології / Г. О. Сабалдир. – Харків, 1931. – 99 с.
СЗГ	Аркушин Г. Л. Словник західнополіських говірок / Г. Л. Аркушин : у 2-х т. – Луцьк : Редакційно-видавничий відділ "Вежа" Волинського державного університету ім. Лесі Українки, 2000.
Смик	Смик Г. К. Корисні та рідкісні рослини України : Словник-довідник народних назв / Г. К. Смик. – К., 1994. – 412 с.
СУМ	Словник української мови : у 11-и т. – К., 1970-1980. – Т. 1–11.
ССУГ	Глуховцева К. Словник українських східнословобожанських говірок / К. Глуховцева, В. Леснова, І. Ніколаєнко, Т. Терновська, В. Ужченко. – Луганськ, 2002. – 234 с.
УГР	Павлюк М. Українські говори Румунії. Діалектні тексти / М. Павлюк, І. Робчук. – Едмонтон–Львів–Нью-Йорк–Торонто, 2003. – 784 с.

Література

1. Білоусенко П. І. Нариси з історії українського словотворення (іменникові конфікси) / П. І. Білоусенко, І. О. Іншакова, К. А. Качайло, О. В. Меркулова, Л. М. Стовбур. – Запоріжжя – Кривий Ріг : ТОВ «ЛІПС» ЛТД, 2010. – 480 с.
2. Карпова В. Л. Староукраїнські вторинні назви рослин / В. Л. Карпова // Мовознавство. – 1984. – № 2. – С. 46–54.
3. Марченко Т. Я. Типи словотвору українських і сербських назв рослин / Т. Я. Марченко // Актуальні проблеми українського словотвору : [Матеріали III-їх наукових читань, присв. пам'яті проф. Івана Ковалика]. – Івано-Франківськ, 1995. – С. 102–103.

4. Москаленко Л. А. Ботанічні паралелі / Л. А. Москаленко // Культура слова. – К., 1990. – Вип. 39. – С. 70–74.
5. Москаленко Л. Подібність рослини до іншої рослини як джерело номінації / Л. Москаленко // Українська мова. – 2002. – №3. – С. 39–50.
6. Сабадош І. В. Збагачення складу ботанічної лексики староукраїнської мови / І. В. Сабадош // Українське мовознавство. – Вип. 16. – К., 1989. – С. 91–98.
7. Сабадош І. В. Народні назви рослин і наукова ботанічна номенклатура / І. В. Сабадош // Культура слова. – К., 1985. – Вип. 28. – С. 25–29.
8. Фроляк Л. Д. Тонколиста окраса степу / Л. Д. Фроляк // Культура слова. – К., 1989. – Вип. 36. – С. 79–81.

Стаття надійшла до редакції 24.10.2011 р.